

MODUULI 4. PELI: EU ARJESSAMME

KYSYMYKSET OPPILAILLE

KYSYMYKSET OPPILAILLE	RATKAISU	SELITYS
1. Millä päätöksentekotasolla päätetään moottoriteiden nopeusrajoituksista?	Ei-EU	Liikennesäännöt vaihtelevat eri EU-maiden välillä. Esim. Irlannissa, Maltalla ja Kyproksella on vasemmanpuoleinen liikenne. Liikennesääntöjä kuitenkin koordinoidaan EU-tasolla, ja EU-maissa myönnetyt ajokortit ovat voimassa koko EU:ssa.
2. Millä tasolla päätetään siitä, että saat vähintään kahden vuoden takuun, kun ostat uuden kannettavan tietokoneen?	EU-taso	Kuluttajansuoja: EU-lainsäädännön mukaan valmistajien on annettava vähintään kahden vuoden takuu sähkölaitteille, kuten älypuhelimille, tulostimille, kannettaville tietokoneille, pölynimureille ja kahvinkeittimille.
3. Millä tasolla päätetään, milloin roskapöntöt tyhjennetään?	Ei-EU	Roskapönttöjen tyhjentämisaikatauluista päätetään useimmiten paikallistasolla. Se on kaikkein järkevintä. Ei olisi mitään mieltä, että EU vastaisi roskienkeruun järjestämisestä, sillä se ei voi tuntea eri paikkakuntien tarpeita.
4. Millä tasolla päätetään juomatölkkeihin painettavista tiedoista (ainesosat, kalorimäärä, tuottajan tiedot jne.)?	EU-taso	Kuluttajansuoja: EU haluaa, että ihmiset saavat kattavaa ja oikeaa tietoa siitä, mitä he kuluttavat. Siksi elintarvikkeiden ja kosmetiikan tuoteselosteissa on oltava tietyt tiedot, muun muassa ainesosat ja tuotteen valmistaja.
5. Millä hallinnon tasolla määritetään älypuhelimien turvallisuusnormit?	EU-taso	Sisämarkkinat ja kuluttajansuoja: EU määrittää Euroopan talousalueella (ETA) myytävien tuotteiden turvallisuusnormit.
6. Millä tasolla päätetään, mitä asioita sinun on tarkoitus oppia kunakin lukuvuonna?	Ei-EU	EU ei päätä opetuksen järjestämisestä ja sisällöstä. Oppimistavoitteet vaihtelevat siis eri EU-maiden välillä (ja joskus myös alueiden välillä).
7. Millä tasolla on toimivalta päättää sotilasjoukkojen lähettämisestä maailman konfliktialueille?	Ei-EU	EU:lla ei ole armeijaa. Jäsenmaat päättävät itse ulko- ja puolustuspolitiikastaan. Jäsenmaat pyrkivät koordinoimaan operaatioita EU-tasolla, kuten myös Natossa.
8. Kokoaikaisella työntekijällä on oltava vähintään 20 päivää vuosilomaa. Millä tasolla tästä on päätetty?	EU-taso	EU:n työaikadirektiivi annettiin alun perin vuonna 1993. Sen mukaan kaikilla työntekijöillä on oikeus vähintään neljän viikon palkalliseen vuosilomaan. Joillakin aloilla ja/tai joissakin jäsenmaissa loma voi olla myös pidempi, mutta vähimmäiskesto on 20 päivää.
9. Millä tasolla päätetään autokoulun aloittamisen edellytyksistä ja ajokokeen läpäisyehdoista?	Ei-EU	Vaikka näistä ehdoista ei päätetä EU-tasolla, ajokorttisi on välittömästi pätevä koko EU:ssa. Ajokorttimalli on myös samanlainen kaikissa EU-maissa.
10. Millä hallinnon tasolla päätettiin kieltää kertakäyttöiset muovituotteet, kuten pillit ja kertakäyttöaterimet, vuodesta 2021 alkaen?	EU-taso	EU on hyväksynyt uuden lain, jolla kielletään kertakäyttöiset muovituotteet, kuten kertakäyttölautaset ja ruokailuvälineet, pillit ja vanupuikot. Kielto tulee voimaan vuonna 2021.
11. Millä hallinnon tasolla määritetään uusiutuvien energialähteiden, kuten aurinko- ja tuulivoiman, vähimmäisosuus?	EU-taso	Helpottaakseen siirtymistä fossiilisista polttoaineista puhtaampaan energiaan ja täyttääkseen Pariisin sopimuksen mukaiset sitoumuksensa EU on asettanut sitovan tavoitteen, että uusiutuvien energialähteiden osuus EU:ssa käytettävästä energiasta on ainakin 32 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Prosenttiosuus vaihtelee eri maissa niiden tilanteen mukaan.

12.	Millä tasolla päätetään siitä, minkälaisen rakennusluvan tarvitset talosi rakentamiseen?	Ei-EU	Yksityisten ihmisten rakennuttamien talojen rakennusluvut myönnetään yleensä paikallistasolla.
13.	Mille tasolle maksat verosi?	Ei-EU	EU ei kanna veroja suoraan kansalaisilta. Kukin jäsenmaa rahoittaa kuitenkin EU:n budjettia maksamalla vuosittain tietyn summan EU:lle.
14.	Millä tasolla päätetään, mitkä päivät ovat yleisiä vapaapäiviä?	Ei-EU	Valtiot päättävät näistä yleensä itse.
15.	Millä tasolla päätetään siitä, kuinka paljon pienhiukkasia ilmassa saa enintään olla?	EU-taso	EU päättää monista ympäristöä koskevista asioista, kuten jokien, järvien ja merien veden laadusta.
16.	Millä tasolla avioliiton rekisteröinti hoidetaan?	Ei-EU	Väestörekisteriin ja siviilisäätöön liittyvistä asioista vastaavat yleensä paikallisviranomaiset.

